

1968, 26. srpen, Moskva. - Záznam z jednání československé delegace se sovětským vedením v Kremle k návrhu tzv. moskevského protokolu.

Záznam z jednání dne 26. srpna v Kremle (16.00 m.č.)

Za ČSSR: soudruzi Svoboda, Dubček, Černík, Smrkovský, Husák, Biřák, Barbírek, Piller, Špaček, Švestka, Rigo, Šimon, Mlynář, Lenárt, Jakeš, Dzúr, Kučera, Koucký.

Za SSSR: soudruzi Brežněv, Podgornyj, Kosygin, Voronov, Kirilenko, Poljanskij, Suslov, Šeljepin, Šelest, Katušev, Ponomarjov, Semjonov, Gromyko, Grečko.

Na počátku jednání byl rozdán text návrhu protokolu. Rozvinula se diskuse, jak postupovat - sovětská strana navrhovala ke schvalování po stránkách. Ke slovu se však přihlásil za čs. stranu s. Černík:

Všichni cítíme historickou zodpovědnost tohoto jednání. Naše země se dostala do situace, v jaké v poválečném období nebyla. My, českoslovenští komunisté, cítíme velkou zodpovědnost před naším národem.

Vycházíme z toho, že část členů předsednictva byla o jednáních informována teprve včera po příjezdu z Prahy.

Oceňujeme naši situaci v zemi jako kritickou. Je nebezpečí rozsáhlého krveprolití, organizačního rozkolu ve straně. Tím, že byly vyřazeny orgány státu z řízení, oslabilo se celkové řízení společnosti. Víme, že události mají i velký mezinárodní dopad.

Předsednictvo ÚV při jednání s vámi chce hledat upřímné cesty normalizace poměrů a další cestu rozvoje socialismu. V žádném případě nechceme nyní hledat příčiny situace a vracet se k tomu. Vedení strany cítí svou zodpovědnost za vývoj.

V upřímné snaze rozvinout tvůrčí síly národa pustili jsme se po lednu do velké práce. Denně jsme usilovali o upevnování socialismu, chtěli jsme upevnit i postavení naší země v řadách socialistických států. Cítíme odpovědnost za nedůsledné plnění úkolů, za chyby a nedostatky naší práce. Prosim, aby politbyro ÚV KSSS přijalo tato slova ne jako frázi, ale hluboké uvědomění současné situace.

Opírajíce se o květnové zasedání ÚV, zdůrazňovali jsme, že základní proces má výrazně prosocialistický charakter, že ovšem hrozí nebezpečí zprava i zleva.

Předsednictvo ÚV vám chce říci, že k obsazení ČSSR vojsky spřátelených armád došlo bez jeho vědomí, samo o to nepožádalo a před tím nebyly uvedeny do pohotovosti československá armáda, milice, bezpečnost.

Chceme spolu s vámi řešit obtížnou situaci. Prosíme politbyro o aktivní pomoc československým komunistům. Chceme se soustředit na odvrácení nebezpečí krveprolití a zabránit rozkolu ve straně. Těmto dvěma otázkám chceme kategoricky podřídit ostatní.

Víme, že musíme zaujmout tvrdý postoj. Víme, že naše práce bude velmi složitá. Chceme se co nejdříve seznámit se situací v ČSSR, upřesnit si další postup. Ujišťujeme vás o svém pozitivním přístupu k řešení situace.

Předsednictvo ÚV mě pověřilo sdělit, že v tisku bratrských stran byl soudruh Dubček označen za vedoucího pravicových sil ve straně a že po Bratislavě šel dále doprava. Předsednictvo odmítá takové hodnocení soudruha Dubčeka.

Chceme nyní začít pracovat a základní otázku vidíme v přístupu k situaci ve straně. Klíčovou otázkou je problematika mimořádného sjezdu. Z toho důvodu, že se sešel bez vědomí ÚV, bez účasti slovenských komunistů, nemůže předsednictvo tento sjezd uznat regulérním. Nemůže přijmout ani jeho závěry. Chápeme, že delegáti sjezdu pozvaní do Prahy jeli tam s dobrou vůlí ve snaze pomoci straně v těžké situaci, pomoci zemi. Jak nalézt východisko? Budeme muset pracovat s delegáty sjezdu, připravit určitou úpravu složení dnešního pléna ÚV, připravit sjezd v normálních podmínkách v zemi a mezi lidem. Svou autoritu a schopnosti dáme do služeb této věci.

Připravíme plénum ÚV a opatření na nejbližší dobu. Připraví se i zasedání Národního shromáždění, kde vláda vystoupí se svým prohlášením. Musíme řešit problémy výroby, armády, bezpečnosti, prostředků masového vlivu, zákony o Národní frontě. Součástí budou i opatření, která předsednictvo ÚV připravovalo a která se týkala Klubu angažovaných nestraníků, sociálnědemokratické strany - to bylo v předsednictvu už 20.8. Prosíme, abyste nás správně pochopili,

že pro předsednictvo ÚV, pro naši stranu, má rozhodný význam postup členských zemí VS při řešení otázek pobytu vojsk. Dovedeme si představit složitost situace. Chápeme i mezinárodní dosah této problematiky. Ubezpečujeme vás, že budeme vystupovat tak, aby náš lid pochopil důležitost věci. Prosíme, aby v naší dohodě byly provedeny takové úpravy, které budou znamenat naději, že další postup bude maximálně organizovaný. Zejména, že na základě upevnění a konsolidace poměrů v ČSSR bude uskutečněn postupný odchod vojsk.

Pro normalizaci situace je nesmírně důležité, aby stranické a státní orgány začaly pracovat - to znamená i uvolnění budov a aparátu, aby postupně byl proveden odchod vojsk z měst, z jednotlivých míst, aby byl obnoven normální život ve straně. To považujeme za důležitou otázku.

Připravili jsme svůj vlastní návrh, ale byli jsme informováni, že politbyro jej nemůže přijmout za základnu. Aby došlo k dohodě, šli jsme vstříc vašim požadavkům, projevíli jsme dobrou vůli vzít za základ váš projekt.

Prosíme, abyste citlivě přistupovali k našim doporučením. Nejde tu jen o postoj předsednictva ÚV, avšak především o to respektovat současné city našeho lidu.

Soudruh Dubček: Viděl jsem váš dokument - mám na mysli váš návrh protokolu - a je i návrh náš. Žádám proto, aby oba dokumenty byly součástí zápisu našeho jednání. Rovněž prosím, aby byly přijaty některé úpravy v přijatém dokumentu, aby se někde neobjevily nesprávné formulace. Zejména nám jde o to, aby v dokumentu, který zde budeme přijímat, nebyla uváděna jména. Aby se věci nemohly vykládat tak, že se opakují padesátá léta.

Máme nyní zprávy o situaci u nás. Chci říci, že je ještě horší, než jsme si mysleli, a to jak ve straně, tak i v zemi vůbec. Ve straně proto, že existuje hrozba rozkolu strany.

To, co se stalo po 20. srpnu - příchod spojeneckých vojsk - postavilo nás před zcela novou situací, o to složitější, že byla znemožněna činnost stranických a státních orgánů. Po květnovém plénu a zejména po Bratislavě došlo v naší straně k velké aktivizaci, zejména v souvislosti s přípravami ke sjezdu. Předsednictvo ÚV ani celá strana nerozumí vstupu vojsk. Říkám to jen proto, abyste poznali, že konkrétní opatření, taktika postupu, se musí stanovit po důkladném poznání situace doma. Příchod vojsk vyvolal nesouhlas lidu, stranických orgánů, dělnické třídy.

Je třeba, abyste i vy viděli reálně situaci v naší zemi a ve straně. Velmi zhoubně to působí na život národů. Byl to silný úder jak na myšlení, tak i na city našeho lidu. Říkáme otevřeně, že považujeme váš krok za vážnou chybu, která přinese velikou škodu naší straně i mezinárodnímu komunistickému hnutí. Je to fakt a říkám to proto, že je třeba zamyslet se, jak se dostat z této situace, když toto vůbec nemá podporu v lidu, ve straně, narušuje přátelství a vytváří objektivní základ protisovětských projevů. Nelze očekávat, že tyto důsledky budou v krátké době napraveny. Bude to dlouhá a úmorná práce. Předsednictvo ÚV je proto ve velmi těžké situaci.

Jak nás soudruzi informovali, nikde nemá příchod vojsk kladný ohlas. Jsme daleci toho, abychom vám dávali rady, co máte dělat. Ale počítejte s tím. Přítomnost vašich vojsk podněcuje napětí ve straně i v zemi. Je proto velmi potřebné, abyste vy sami si promysleli, jak otázku řešit. Mohou být skutečně provokace proti SSSR, armádě, protože tento akt nemá v našem lidu podporu. Víme, že to vše nelze ze dne na den napravit. Je to fakt, který v naší zemi vytváří silné napětí. Nebezpečí rozkolu strany těsně souvisí s těmito otázkami.

Je třeba, abyste i u vás brali v úvahu, že některými opatřeními vytváříte situaci, která v mnohém se ukazuje být určující pro další život strany i země. Abychom společně hledali cestu k řešení. Nelze to napravit ze dne na den. Musíme vzít v úvahu to, že dosud neznáme důkladně situaci. Jestliže zde schválíme určitý dokument, který má být osnovou pro východisko z tohoto postavení, třeba vzít v úvahu, že doma budou vystupovat nové a nové okolnosti, půjde o to, aby nedošlo k rozkolu ve straně. Práce bude vyžadovat principiálnost i kompromisy. Situace ve straně je velmi špatná, a to všechno musíme vzít v úvahu po návratu. Třeba očekávat velmi složitou práci. Prosím vás, abyste skutečně pochopili, že u nás je plný nesouhlas s tím, co se stalo - a to nás staví před velmi složitými úkoly - i mezinárodní komunistické hnutí. Abychom z této situace našli východisko, bude potřebné vzájemné chápání v postupu, v politice.

Neobejdeme se zřejmě bez mimořádných opatření. Bude třeba, tak jako tomu bylo v Maďarsku i v Polsku, pověřit řadou funkcí nové lidi, kteří budou s to úkoly plnit. Musíme doplnit ÚV i předsednictvo. Mezitím však byl mimořádný XIV. sjezd, který přijal řadu opatření, jež bude nutno

napravit. Bude třeba postupovat tak, abychom změnili vědomí lidí. Jinak se to vše postaví proti předsednictvu ÚV, které by se tak dostalo do izolace.

Budeme muset i nadále na plénech ÚV organizovat přípravy ke sjezdu. Výchozí pozicí ÚV musí být, aby hlavní nápor byl jak proti pravicovým silám, tak proti »levičáckým« tendencím. To už jsme ostatně všechno měli připravené. Hlavní práci bude třeba dělat tak, aby rozhodující nápor byl na řešení pozitivních otázek - nejen nepopulárních opatření.

Proto vás chci poprosit, abyste s porozuměním přistupovali k práci, protože budeme pracovat ve velmi složitých podmínkách. Prosím o trpělivost a porozumění, vždyť to zranilo samu duši našeho lidu. Bude to práce na dlouhou dobu. Mluví se například o protisovětských projevech. Ano, ale rezoluce s nesouhlasem se přijímají všude. To nás staví před velmi špatnou situaci.

Je třeba si uvědomit, že situaci určujeme vždy nejen my. Jsou některé objektivní příčiny. Bude třeba společně s ostatními socialistickými zeměmi hledat východisko. Hledat cesty, které povedou ke sjednocení naší práce.

Proto také prosím, abyste se zamysleli nad tím, jaká můžete přijmout pozitivní opatření k řešení daných problémů. Ty nálady, o nichž jsem hovořil, existují objektivně. A to musíme brát v úvahu při hledání východiska. Musel jsem to vše říci, protože cítím, že až přijdeme domů, setkáme se s velmi vážnou existující realitou.

Soudruh Brežněv: Obracím se nejdříve ke všem našim soudruhům, neboť jsem byl včera nemocen a nemohl jsem se zúčastnit jednání našeho politbyra, ale s výsledky jsem se seznámil a plně s nimi souhlasím. Byly mezi námi již předběžné rozhovory, kde se mnohé vyjasnilo. To, co však říká dnes soudruh Černík a soudruh Dubček, odhazuje vše, co jsem dosud udělali, daleko zpět. A jestli vy to zde říkáte s adresováním domů, tedy bude ještě hůře.

Dovolte mi zde z očí do očí říci fakta k vývoji našich kontaktů. Vždycky, když jsem s vámi hovořil, říkal jsem, že jde o vaše věci. Ty (k Dubčekovi) jsi mi hovořil o tom, co chceš dělat, jaké máš i kádrové úmysly, ale dobře víš, že já jsem ti na to nic neřekl. V Drážďanech jsi říkal, že udržíš řadu lidí ze staré sestavy ÚV a vlády. Říkal jsi tehdy, že jde o čestné komunisty. Pak jste však všechno začali měnit. Například - můžete z něčeho obvinít Davida? Můžete ho za něco postavit před soud? Říkali jste, že bojujete proti kultu, ale začali jste ho pěstovat. V Drážďanech jsme nic nepodepisovali. Žádali jsme vás, abyste řekli, co potřebujete k ozdravení ekonomiky. Současně jsme vám také sdělili své obavy, že u vás narůstají antisocialistické tendence. Vy jste tehdy tvrdili, že jde pouze o jednotlivce. Já s vámi potom znovu hovořil, ale vy jste to (k s. Dubčekovi) před předsednictvem skryl. A co se změnilo od Drážďan? Máme zpracované vaše vystoupení, vystoupení vás všech - jak tu sedíte - (vzal do ruky desky s referáty), a co zjišťujeme? Že každý mluví jinak. Komu má tedy váš dělník věřit? Styl vaší práce byl podporou antisocialistické platformy. Nikdy jsme vám neradili, že máte někoho posadit do kriminálu. Ale odvolávat z funkcí, to je přece vaše právo. Jestli trpíte např. v televizi Pelikánovu politiku, ptám se - je to tedy politika vaše? Tak pro nás stojí otázka. A jestli ne, tedy proč takovou politiku trpíte? Hovořili jsme spolu (k s. Dubčekovi) - tuším, že v Sofii - věřil jsem ti a říkal jsem si, že jsi mladý a že máš málo zkušeností, a proto jsem se snažil ti pomoci. Říkal jsem: »Sašo, podívej se kolem sebe, máš tam kontru!« Toto mínění nebylo jenom u nás. Tak např. na oslavy Února k vám již nikdo ze sousedních socialistických zemí nechtěl jet. U nás jsme velice vážili a nakonec jsme se přece jen rozhodli projevit vám ještě důvěru účastí. Zvonili jsme Gomulkovu, do Berlína a všem ostatním a také jsme přijeli. Máš podivný styl práce. Neumíš si najít hlavní článek, vzrostla u tebe namyšlenost a ta ti nepomáhá v práci. Dostal jsem v Praze ve 12 hodin v noci tvůj slavnostní projev, který měl být druhý den přednesen na shromáždění. Přestože bylo tak pozdě, jsem si projev přečetl a zjistil jsem, že tam byly vážné nesprávnosti. Telefonoval jsem ti a upozornil jsem tě na tuto skutečnost a ty jsi řekl, že to spraviš. Faktem ale je, že projev dostaly všechny delegace a že kdyby nebylo upozornění na nesprávnosti, pak by všechny delegace druhý den byly donuceny vyslechnout projev, se kterým nemohly souhlasit. Svoloval jsi tehdy ráno ještě předsednictvo, připomínky jste projednali a projev opravili. Ne tvá ruka, ale někdo ti to tam podsunul. Kdo tě v práci vlastně vede?

Nebo dále - mluvili jsme s vámi nejednou - říkali jsme vám: vemte do rukou propagandu, vždyť soustavně uráží náš národ. Pozvali jsme vás do Moskvy, mluvili jsme s vámi i zde, ale vašemu výkladu chyběla logika.

Když se situace zhoršovala, poradil jsem se s politbyrem a poslal jsem ti osobní, vlastnoručně psaný dopis. Ty jsi ho před vaším předsednictvem zatajil a ani tebe osobně se nedotkl. Radil jsem ti v něm: jdi k dělníkům a řekni otevřeně, co se děje! Volal jsem ti telefonicky, ale ty jsi byl značně nervózní.

Po schůzce pěti v Moskvě jste u vás dělali veliký šum, že jde o nějakou separátní schůzku, ale ti druzí zatím chtěli vědět jen to, co jste nám při vašem pobytu v Moskvě říkali. Měli stejné obavy jako my.

Srovnejte si to a poznáte, že všichni zde nesete odpovědnost za vývoj u vás v posledních sedmi měsících, vy všichni, jak zde sedíte.

V květnu jsme konečně uvítali první vlašťovku. Vaše plénium ÚV KSC. Pak jste šli mezi dělníky, Lidové milice - a to jsme podporovali. Ale najednou to všechno zase propaganda zvrátila. Nemohli jsme myslet jinak, než že to všichni schvalujete. Posílali ti telegramy, velebili, pomlouvali, a ty jsi nevěřil nám, přátelům, ale těmto podvrženým telegramům. Když byl u nás soudruh Smrkovský s parlamentní delegací, dobře jsme je přijali. Dvanáct lidí, celá delegace zde plakala a všichni prohlašovali, že se postarají o pořádek v čs. sdělovacích prostředcích, aby Sovětský svaz nebyl u vás pomlouván. Soudruh Smrkovský sám sliboval v tomto směru svou pomoc. Ale zase se nic nedělalo.

Pak přišlo Dva tisíce slov. Nenašli jste formu boje s touto antisocialistickou platformou. Nakonec jsi (k Dubčekovi) ani dopis do stranických organizací nepodepsal. Když se Indra ozval, Dva tisíce slov napadl, nechali jste na něj kdekoho napadat, nepostavili jste se za něj.

Řekli jsme vám, že nemáme nic k vašemu lednovému, dubnovému ani květnovému plénu a mnoho z toho jsme publikovali. Program vaší strany jsme publikovali jen po částech, protože jsi nám sám říkal, že budete v dalším vývoji řadu věcí sami opravovat.

Přitom všem se situace ve vašem rozhlase, televizi a tisku nelepšila. Řekněte otevřeně - měli jste to v rukách - a pak víme, kdo to řídil. Když ne, tedy proč jste neudělali pořádek?

Nikdy jsme vám nic nevnucovali, ačkoliv to vaše sdělovací prostředky ve veliké míře tvrdily. Najděte něco konkrétního. Vždyť výstavbu státu máte rozdílnou od nás, máte systém více politických stran sdružených v Národní frontě, máte i odlišnosti ve výstavbě strany atd. Kde jsou tedy důkazy pro to, že jsme vám něco vnucovali?

A podívejte se na nynější situaci. Např. máte nynější vysílačku v rukách? Nebo čím vlastně je?

Vaše vystoupení zde ne že neuspokojují, ale vyvolávají nedůvěru. Co už jste všechno naslibovali - a co jste fakticky splnili? Můžete se vrátit domů s naší důvěrou, ale s vědomím, že jdete do boje. Rozkol do vaší strany je již vnášen sedm měsíců. Sami jste ho však dělali. Já nechci, aby se toto zveřejňovalo. Uvádím to zde před vámi všemi, abyste to znali. My se chceme s vámi sjednotit. Do Čierné jste vzali s sebou tak v celém světě váženého člověka a zvláště u nás a u vás, soudruha Ludvíka Ivanoviče, jednali jsme za jeho přítomnosti. Pak jsme byli v Bratislavě. A co se udělalo? Zase jsem zvonil. Saša byl velice nervózní a opět nic v předsednictvu neřekl. A proto se lépe podívejme, kdo je tady čistý a kdo ne tak docela.

Soudruh Kosygin: Vystoupení soudruhů Dubčeka a Černíka přineslo nové momenty. Chtěli jsme, abyste pochopili, proč jsme k vám přivedli vojska a že chápeme vaši situaci. Mysleli jsme už, že si rozumíme. Ale vy jste to zde znovu obrátili. Příchod vojsk je skutečně historickou událostí, ale proto, že zachrání socialismus v ČSSR. Soudruh Dubček říká, že můžeme očekávat vše možné, i provokace proti vojákům. Vše chce dát na odpovědnost nám, dokonce i rozkol strany. Co tedy vlastně můžeme očekávat? Mám špatný dojem. Ve svých vystoupeních odpovědnost za vše dáváte na nás, neříkáte, jak sami chcete v této situaci postupovat. Nic konkrétního jste tady neřekli. Mysleli jsme, že zde máte dost času k tomu, abyste se společně poradili a dohodli, co budeme a co budete konkrétního dělat. Jste zde dva dny a program činnosti opět není. Vídeňský list již nyní píše, jak dobře si vše Dubček na nás připravil. Já tomu nevěřím, je to provokace, není to stejně tak pravda, jako není pravda, že lidé v ČSSR jsou proti SSSR. Máme tomu rozumět tak, že po návratu domů půjdete proti nám? Vždyť se podívejte, jak se u vás dělá politika. Například Šik je autorem zvýšení cen u vás, sám to zorganizoval a my to považujeme za úplnou provokaci a vy jste to nechali na sobě, na straně a na vládě. Vždyť to mělo být odhaleno a obráceno proti němu. Nyní se objevují síly, které organizují sabotáž dovozu z SSSR do ČSSR, a to zejména surovin. Kam to ve vašem hospodářství povede? Posíláme k vám urychleně železniční vojsko, aby uvolnilo tratě a organizovalo přísun zboží. Máme

také informace, že vám chtějí v naší londýnské bance vyčerpat vaše valuty. Přestaňte už konečně být naivní! Jestli chcete od nás pomoc, tedy nám dejte garancie.

Po zkušenostech z Čierné vám dnes dáváme dohodu písemně a domníváme se, že je to program činností vaší strany a vlády. Přitom soudruh Dubček - jak říká - nevidí perspektivu. Jestli takto vystoupíte doma, pak jdete do občanské války. Nyní je situace u vás poněkud lepší než před příchodem vojsk a vy budete vaše problémy řešit spolu s naší armádou. K tomu je však třeba, abyste byli jednotni v předsednictvu.

Po vystoupení soudruha Kosygina následovala vzrušená výměna názorů v řadách sovětského vedení. Zejména soudruh Podgornij zdůraznil, že to, co řekli Brežněv a Kosygin, vyjadřuje mínění všech členů sovětského vedení. Máme pochyby - řekl - zda po vystoupení Černíka a zejména Dubčeka vůbec může být dokument uskutečněn. Ze vzrušené diskuse navrhl soudruh Svoboda východisko v konkrétním probírání dokumentu po stránkách.

Po přestávce vystoupil stručně soudruh Husák.

O dokumentu jsme diskutovali, chceme jet domů a hovořit jedním jazykem. Víme, že to nebude snadné.

Soudruh Černík: Ve svém vystoupení jsem chtěl ukázat reálnou situaci tak, jak jsme se na ní shodli. Jednoznačně jsem stál a stojím na pozicích aktivního řešení současné situace - musíme tak činit jednotně a velmi principiálně. Členové předsednictva ÚV mohou zhodnotit mou práci ke sjednocení stanoviska. Ale pochopte, že naše city jsou rozervány.

Všichni členové předsednictva ÚV dostali při projednávání otázku, zda s dokumentem souhlasí. Jeden za druhým odpověděli kladně. Za sebe slibují, že pro realizaci dokumentu budou aktivně bojovat, dám pro to své znalosti i zkušenosti. To mi velí stranická čest, to je mé čestné slovo komunisty. A budu usilovat i o to, aby se postupně upravily i vztahy k SSSR.

Soudruh Dubček: Jestliže jsem chtěl vysvětlit celou složitost situace, neznamená to, že jsem byl proti těm opatřením, o nichž jsme dosáhli dohody. Závěr práce je i mou linií a v tomto duchu jej budu nejen respektovat, ale zároveň těmi prostředky, jakými jsem s to, budu pozitivně pracovat na zlepšení našich vztahů. To je moje povinnost jako komunisty a jiné cesty pro mne není. Dohoda zde dosažená je i mou platformou.

Po diskusi se projednával návrh protokolu po stránkách. Československá delegace uplatnila ještě alespoň některé nezbytné připomínky spíše dílčího charakteru, které byly povětšinou přijaty.

Ke konci jednání rozdala sovětská strana návrh závěrečného komuniké. Projednávání tohoto dokumentu probíhalo tak ve značné časové tísní, kdy hrozilo nebezpečí dalšího odsunu závěru jednání, a tím i návratu delegace domů. O přestávce se čs. delegace soustředila na snahu odstranit alespoň nejvýznamnější závady navrhovaného dokumentu a prosazení přijatelnějších formulací.

Konkrétní redakcí navrhovaného komuniké byla z každé strany pověřena čtyřčlenná skupina. Za čs. stranu to byli soudruzi Mlynář, Šimon, Lenárt a Husák. Za sovětskou stranu soudruzi Gromyko, Ponomarjov, Suslov a...

Poté bylo komuniké schváleno v plénu a konal se podpis protokolu. Zasedání skončilo v 10.45 m.č.

SÚA - A ÚV KSČ, f. 07/15, nezař. - Originál, strojopis. 11 s.